

פרשת משפטים

אם כסף תלווה את עמי (כב, כד)

על אחד הקירות בבית הכנסת "בית יעקב" בשכונת בית ישראל תלוי שלט קטן ועליו כתוב: "בית מדרש זה נבנה בחמישים נפוליון זהב והוא פלאי".

מה פירוש הכתוב יודעים רק הזקנים ששמעו את המעשה הנפלא עובר מאב לבן ומסב לנכד:

יהודי תלמיד חכם לווה מחבירו סך של חמישים נפוליון זהב, סכום גדול מאד באותם ימים. בהגיע זמן הפירעון בא הלווה אל בית המלווה ובידו מלא הסכום כדי להשיב את ההלוואה.

המלווה שהיה שקוד באותו זמן על תלמודו לא שם ליבו לדבר, על כן לקח את הכסף והטמינו מאחורי מדף הספרים ושב להעמיק בדברי הגמרא. לאחר שקם מתלמודו לא זכר כלל את כל אשר נעשה...

לימים פגש המלווה את הלווה ושאלו: מה בדבר פרעון ההלוואה שנתתי לך...?

והרי החזרתי לך את החוב ענה הלווה עד הפרוטה האחרונה! לא ולא! אמר המלווה לא החזרת לי דבר! זה טוען כה וזה טוען בכה, עד שהחליטו לגשת אל הגאון רבי לייב דיין, רבה של שכונת "בית ישראל".

שמע הרב את הצדדים ופסק כי על הלווה להישבע שהחזיר את ההלוואה וייפטר מלשלם.

אינני מוכן להישבע אמר הלווה שהיה ירא שמים גדול מוכן אני לשלם בשנית את מלא הסכום ובלבד שלא אוציא מפי דבר שבוע!

אם כך פסק הרב עליך לשלם...! קיים הלווה את פסק הדין ושילם שוב את כל סכום ההלוואה.

בהגיע ערב חג הפסח, ניקה המלווה את ארון הספרים אשר לו והנה לפתע רואה הוא שקיק בד קשור. משפתח אותו גילה לתדהמתו חמישים נפוליון זהב...!

מיהר המלווה אל בית הלווה וביקש את סליחתו והגיש לו את צרור כספו אולם הלווה סירב לטיטול את הכסף.. בזמנו כך אמר נתתי לך את הכסף בלב שלם ועכשיו שוב אינו שלי!

אם כך אמר המלווה קחנו ממני במתנה!

במתנה! נזעק הלווה אינני רוצה מתנות הרי כתוב "שונא מתנות יחיה"! בצר לו פנה המלווה בשנית אל רבי לייב דיין וסיפר לו את כל המעשה. כאשר שמע רבי לייב את הדברים הורה כי אם כך יש לתרום את סכום הכסף לשם בניית בית כנסת שישמש את הציבור לתורה ולתפילה.

לכך הסכימו שני הצדדים, אולם את זאת ביקש הלווה, ששמו לא יוזכר כתורם בית הכנסת משום כך נכתב בשלט "בית מדרש זה נבנה בחמישים נפוליון זהב והוא פלאי".

מקור: וקראת לשבת עונג

פרשת משפטים